

عنوان مقاله:

واکاوی نسبت سازما ندهی فضایی شهر ری و راه های آن از آغاز اسلام تا پیش از حمله مغول

محل انتشار:

دو فصلنامه مطالعات معماری ایران، دوره 7، شماره 14 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

دنیا معصومی خامنه - کارشناسی ارشد، مطالعات معماری ایران، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

پیروز حناچی - استاد، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

محمدحسن خادم زاده - استادیار، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

پرستو عشرتی - استادیار، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

شهر ری در سده های متقدم تا میانی دوره اسلامی، از شهرهای مهم و پررونق جهان اسلام بوده است. عوامل متعددیبر این رونق و اهمیت اثرگذار بوده اند. بررسی مولفه های اثرگذار بر رونق راه های ری و واکاوی برهم کنش راه هایری و اقتصاد و سازماندهی فضایی شهر ری، هدف اصلی این پژوهش است. به همین منظور، نخست علل اهمیتراه های ری طی سده های متقدم اسلامی تا زمان حمله مغولان با استفاده از متون تاریخی شناسایی شده اند. سپسسیر تحول شهر ری از منظر معماری و شهرسازی آن، با استفاده از مطالعه تطبیقی متون متعدد تاریخی و نیز مطالعاتتاریخی و باستا نشناختی پژوهشگران معاصر، بازشناسی شد تا بر این مبنا، چگونگی ارتباط و اثرگذاری متقابل راه هاو سازماندهی فضایی شهر در بازه زمانی مزبور، استخراج و عوامل اثرگذار بر آن تفسیر شوند. بر مبنای یافته های اینپژوهش، امنیت و پیرآبی نسبی و خوش مسیری راه های ری و همچنین مرکزیت و اهمیت شهر ری از منظر تجاری ومذهبی، موجب حضور مستمر بازرگانان و مسافران و کاروا نها در ری بوده است. زیبایی و نظم و پاکیزگی ری، وجودکاروانسراها و گرمابه ها و بازارهای متعدد و باکیفیت بر افزایش رفاه مسافران و تاجران می افزود و رونق مضاعف برابراه های آن به ارمغان می آورد. همچنین شماری از کالاهای تولیدشده در ری به سهولت در بازارهای سرزمین های دیگربه فروش می رفتند و شهرتی بسیار داشتند. این عوامل موجب افزایش ثروت شهر و ثبات بازار آن به علت تعدد مبادله ها،امنیت و رفاه مسافران و تاجران شده بود. تمرکز تاسیسات امنیتی و تاسیسات رفاهی و اقتصادی شهر ری نیز در گوشهشمال غربی شهر بوده که کارکرد تجاری پراهمیت تری داشته است و شاخه های متعددی از راه های مختلف در عبوراز شهر از آن نقطه عبور می کردند. در نهایت، چگونگی ارتباط ساختار طبیعی شهر، سازما ندهی فضاها و راه هایری درچرخ های که تضعیف و تقویت یکی موجبات تضعیف و تقویت دیگری را فراهم می آورد، دیده می شود.

کلمات کلیدی:

شهر ری، راه های ری، ساختار فضایی شهر، سیر تحول شهر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/948265>

